

UNIVERZITET U SARAJEVU - VETERINARSKI FAKULTET

Uzgoj koza u organskoj proizvodnji

Završni rad

Edin Pezo

Mentor: Prof. dr. sc. Vedad Šakić

Sarajevo, juli 2026

UNIVERSITY OF SARAJEVO - VETERINARY FACULTY

Goat Farming In Organic Production

Diploma Thesis

Edin Pezo

Mentor: Prof. dr. sc. Vedad Šakić

Sarajevo, July 2026

SAŽETAK

Trend ekološkog stočarstva koji je odnedavno intenziviran u svijetu, prati se i u Bosni i Hercegovini. Obzirom na prirodne resurse kojima naša zemlja obiluje, postoji veliki potencijal za ovu hranu stočarstva, odnosno kozarstva.

Ciljevi organske poljoprivrede su održavanje i povećanje plodnosti zemljišta, suzbijanje erozije zemljišta, očuvanje biodiverziteta, zaštita prirodnih resursa od zagađenja i proizvodnja hrane visoke nutritivne vrijednosti. Pri odabiru odgovarajućih pasmina za potrebe organske stočarske proizvodnje prednost seutohtone pasmine imaju prednost pri odabiru odgovarajućih pasmina za organski uzgoj zbog više adaptacije lokalne uslove uzgoja i otporne na bolesti. Životinje u organskom uzgoju trebaju davati optimum, a ne maksimum proizvodnje. Tokom uzgoja i proizvodnje nije dozvoljeno koristiti sredstva za zaštitu i ishranu koja su sintetičko – hemijskog porijekla, sintetičke lijekove, regulatore rasta, hormone i genetički modificirane organizme. Još jedan od korištenih naziva je tzv. „bio“ sistem, koji se odnosi na biološki čist način uzgoja kojim se dobijaju proizvodi slobodni od hemijskih elemenata koji su sastavni dio mnogih preparata koji se koriste u konvencionalnoj animalnoj proizvodnji. Glavnim prioritetom organske proizvodnje se smatra dobrobit jedinke kojom se nastoji osigurati optimalni uslovi za rast, razvoj i proizvodnju u skladu sa genetskim potencijalom jedinke.

Obzirom na veće ulaganje u proizvodnju i uzgoj autohtonih pasmina, cijene finalnih proizvoda su veće, što je glavni ograničavajući faktor plasiranja ovakvih proizvoda na tržište. Tržište su u najvećej broju luksuzniji ugostiteljski objekti i gosti seoskog turizma. Certifikat da određena farma ispunjava uslove predodređene organskoj proizvodnji izdaju odgovarajuće akreditirane institucije. BiH nema jedinstven državni zakon o organskoj proizvodnji; regulativa je uređena na entitetskom nivou kroz zakone u Federaciji BiH (2016) i Republici Srpskoj (2013). Propisi se kontinuirano usklađuju s EU standardima kroz formalni proces harmonizacije zakonodavstva.

Ključne riječi: organsko stočarstvo, prirodni resursi, kozarstvo, autohtone pasmine

SUMMARY

The trend of ecological livestock farming, which has recently intensified worldwide, is also being followed in Bosnia and Herzegovina. Given the natural resources our country abounds in, there is significant potential for this type of livestock production, particularly goat farming.

The goals of organic agriculture include maintaining and increasing soil fertility, preventing soil erosion, preserving biodiversity, protecting natural resources from pollution, and producing food of high nutritional value. When selecting suitable breeds for organic livestock production, priority is given to indigenous breeds that are adapted to local breeding conditions and resistant to diseases. Animals in organic farming should achieve an optimum, rather than maximum, level of production. During breeding and production, it is not permitted to use synthetic chemical substances for protection and nutrition, synthetic medicines, growth regulators, hormones, or genetically modified organisms.

Another term often used is the so-called “bio” system, which refers to a biologically clean method of farming that produces goods free from chemical elements commonly found in many preparations used in conventional animal production. The primary priority of organic production is considered to be the welfare of the individual animal, aiming to ensure optimal conditions for growth, development, and production in accordance with the animal’s genetic potential.

Due to higher investments required for the production and breeding of indigenous breeds, the prices of final products are higher, which represents the main limiting factor for placing such products on the market. The market mainly consists of higher-end hospitality establishments and rural tourism guests. Certification that a particular farm meets the conditions prescribed for organic production is issued by appropriate accredited institutions. Bosnia and Herzegovina still lacks legal regulations for ecological livestock farming, but there is a tendency for future regulations to be aligned with European Union standards.

Keywords: organic animal husbandry, natural resources, goat breeding, autochthonous breeds